

Obsah

Úvodní slovo

11

Obecná část

1. Chirurgie v onkologické terapii

15

Vladimír Frýba, Libor Staněk, Petr Zach, Zdeněk Musil

1.1 Úvod

15

1.2 Než začneme operovat, musíme znát anatomii

17

1.3 Profilace onkochirurgie

19

1.4 Cíle protinádorové léčby

19

1.5 Role chirurgie v multimodální protinádorové léčbě

20

2. Úvod do molekulární diagnostiky v chirurgii

33

Libor Staněk, Zdeněk Musil, Renata Soumarová

2.1 Histopatologická diagnostika nádorů a základní vyšetřovací postupy

33

2.2 Molekulární diagnostika

33

2.3 Molekulární podstata nádorů

34

2.4 Karcinogeneze

35

2.5 Mikroprostředí a heterogenita nádorů

38

2.6 Nádorová imunologie

40

2.7 Terapeutické protilátky a inhibitory tyrosinkináz

41

2.8 Odběr a zpracování materiálu pro molekulárně biologickou diagnostiku

44

3. Virová etiologie nádorů

45

Kristýna Krulová, Libor Staněk, Helena Žemličková

3.1 Úvod

45

3.2 Virus Epstein–Barrové

46

3.3 Lidské papilomaviry

50

3.4 Viry hepatitidy typu B a C

54

3.5 Virus Kaposiho sarkomu

55

3.6 Virus lidské imunodeficiencie

56

3.7 Lidský T-buněčný lymfotropický virus typu 1

57

3.8 Polyomavirus z Merkelových buněk

58

3.9 Závěr

60

4. Molekulární diagnostika infekcí v onkochirurgii	61
<i>Helena Žemličková, Libor Staněk</i>	
4.1 Úvod do problematiky	61
4.2 Princip PCR	61
4.3 Využití molekulárních technik v diagnostice infekcí	62
4.4 Biologický materiál pro PCR diagnostiku infekcí	64
5. Sekvenování	65
<i>Kateřina Hirschfeldová, Alexandra Morozova, Zdeněk Musil, Libor Staněk</i>	
5.1 Úvod	65
5.2 Sangerovo sekvenování	65
5.3 Sekvenování nové generace	67
6. Polymerázová řetězová reakce	71
<i>Libor Staněk</i>	
6.1 Úvod	71
6.2 Princip PCR	72
6.3 Možnosti využití PCR	73
6.4 PCR spojená s reverzní transkripcí	74
6.5 Detekce produktu PCR	74
6.6 Kvantitativní PCR	75
6.7 Vysoké rozlišení křivek tání	76
6.8 StripAssay	76
6.9 Závěr	76
7. Cytogenetika a metody fluorescenční <i>in situ</i> hybridizace	77
<i>Libor Staněk</i>	
7.1 Úvod do cytogenetiky	77
7.2 Fluorescenční <i>in situ</i> hybridizace (ISH, FISH, CISH)	79
7.3 Porovnání FISH a PCR	81

Speciální část

1. Nádory centrální nervové soustavy	85
<i>Filip Šámal, Libor Staněk, Albert Štěřba, Renata Soumarová</i>	
1.1 Úvod	85
1.2 Klinické příznaky	86
1.3 Klasifikace nádorů	87
1.4 Molekulární klasifikace	88
1.5 Léčba	91
1.6 Sledování pacientů	94
2. Nádory hlavy a krku	105
<i>Libor Staněk, Petra Holečková, Filip Šámal, Renata Soumarová</i>	
2.1 Úvod	105
2.2 Molekulární klasifikace	105
2.3 Molekulární diagnostika	107
2.4 Léčba	108
3. Nádory prsu	113
<i>Tomáš Vedral, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
3.1 Úvod	113
3.2 Epidemiologie	113
3.3 Klinický obraz	114
3.4 Diagnostika a staging	114
3.5 Léčba	121
3.6 Dispenzarizace	124
4. Nádory plic	127
<i>Katarína Kološtová, Vladimír Bobek, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
4.1 Úvod do problematiky	127
4.2 Molekulární diagnostika	128
4.3 Léčba	131
5. Nádory žaludku	135
<i>Robert Gürlich, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
5.1 Úvod	135
5.2 Diagnostika a staging	136
5.3 Léčba	142
5.4 Závěr	148

6. Kolorektální karcinom	151
<i>David Lukáš, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
6.1 Úvod	151
6.2 Diagnostika a staging	152
6.3 Léčba	156
6.4 Dispenzarizace	160
6.5 Prognóza	160
7. Nádory slinivky břišní	161
<i>Robert Gürlich, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
7.1 Úvod	161
7.2 Epidemiologie a etiologie	161
7.3 Diagnostické zobrazování – nové přístupy	163
7.4 Molekulární diagnostika	164
7.5 Léčba	166
8. Gastrointestinální stromální tumory	175
<i>Vladimír Frýba, Libor Staněk, Renata Soumarová</i>	
8.1 Úvod	175
8.2 Epidemiologie	175
8.3 Klinický obraz	176
8.4 Diagnostika a staging	176
8.5 Patologie	177
8.6 Prognostické faktory	178
8.7 Léčba	182
8.8 Dispenzarizace	187
9. Maligní melanom	191
<i>Martin Ouzký, Libor Staněk, Andrej Sukop, Renata Soumarová</i>	
9.1 Úvod	191
9.2 Klasifikace	191
9.3 Klinická diagnostika	193
9.4 Léčba	194
9.5 Dispenzarizace	198
Literatura	207
Zkratky	213
Rejstřík	221
Souhrn	227
Autorský kolektiv	229